

NOVÉ KNIHY

Jesenský M. **Dějiny alchymie v českých zemích, v Polsku a na Slovensku.** Bratislava: CAD Press 2016, 439 s. ISBN 978-80-88969-67-9

Recenzované dielo MVDr. Miloša Jesenského, PhD., riaditeľa Kysuckého múzea v Čadci predstavuje komplexné spracovanie dejín alchymie v strednej Európe.

Autor v ňom postupne objasňuje postavenie alchymie v histórii vedy a techniky, v rámci európskych dejín a ich ciest strednou Európou.

Jadrom monografie sú kapitoly, v ktorých popisuje vývoj a výsledky alchymie v Poľsku, v Čechách, na Morave, Sliezsku a na Slovensku zo záberom zhruba od 14. do 18. storočia.

Analýza obsahu jednotlivých kapitol ukazuje, že dielo je napísané logicky, veľmi čítavou formou, na základe obsahu a výsledkov najdôležitejších zachovaných prameňov. Ich analýza ukazuje, že i stredná Európa zohrala vo vývoji alchymie dôležitú úlohu.

I keď je toto dielo písané formou monografie, jeho obsah sa dá v plnej miere využiť ako pomocná literatúra pri výučbe dejín farmácie, chémie a do určitej miery aj medicíny.

Preto jeho vydanie možno označiť za významný edičný počín, ktorý dôstojne vyplní medzeru, ktorú sme v tejto oblasti už dlho pocítovali.

J. Čižmárik

Vitková Z, Herdová P, Vitko A. **Farmakokinetika a farmakodynamika z pohľadu farmaceutickej technológie (prístup in silico).** Bratislava: Felia s.r.o., 2016, 219 s. ISBN 978-80-89824-03-8

V súčasnom období nemáme vo farmaceutickej literatúre dielo, ktoré by komplexne informovalo o základoch, aplikovaní, využití a výsledkoch tak potrebných a dôležitých súčastí vývoja a výskumu liečiv a liekov, akou sú farmakokinetika a farmakodynamika z aspektu farmaceutickej technológie.

Tento deficit a pokúsili odstrániť doc. RNDr. Zuzana Vitková, PhD., a PharmDr. Petra Herdová, PhD., vysokoškolské učiteľky Katedry galenickej farmácie Farmaceutickej fakulty Univerzity Komenského, a prof. Ing. Anton Vitko, CSc., z Ústavu robotiky a kybernetiky Fakulty elektrotechniky a informatiky Slovenskej technickej univerzity v Bratislave.

V recenzovanom diele autori po úvodných terminologických informáciách stručne popisujú spôsoby aplikácie liečiva a jeho pohyb v organizme, definujú základy farmakokinetickej analýzy, biologickej dostupnosti, kľúčové ideje bezkompartmentovej analýzy a na záver sa zaoberajú všeobecným procesom vývoja lieku. Originál-

ným príspevkom v obsahu tohto diela sú jeho tri dodatky, v ktorých autori popisujú využitie Laplaceovej transformácie vo farmakokinetickej analýze, dekonvolúciu a štatistické momenty v analýze procesov absorpcie liečiva a vyhodnotenie kinetiky absorpcie na báze teórie adaptívnych modelov.

Analýza obsahu diela ukazuje, že je koncipované logicky, jednotlivé definície a vzťahy medzi popisovanými faktami sú vysvetlené jasne, zrozumiteľne a ilustrujú prakticky všetky najdôležitejšie poznatky, ktoré sú vo farmácii v súčasnosti v tejto oblasti známe a využívané.

Okrem toho analýza obsahu diela ako celku ukazuje, že je napísané komplexne s využitím potrebného matematického, fyzikálno-chemického, technologického a i chemického pohľadu, čím odrzkadľuje skutočnosť, že popisované oblasti majú interdisciplinárny charakter.

I keď toto dielo je koncipované ako vysokoškolská učebnica, v plnej miere spĺňa parametre vedeckej monografie, takže sa dá využiť nielen vo výchovno-vzdelávacom procese, ale i vo vedecko-výskumnej činnosti vo farmácii.

J. Čižmárik